

258761

Черкаська область

Тальнівський район

с. Лісове

Ляховецька Агафія Арнапівна

Прочитала я статтю в газеті 33-й – голод.

Рішила написати те, що я помню. Мені було 12 років, но досталися вони мені. Я у своїх 12 р. наробилася що тепер деякі і в 20 того не знають. Я вже копала вилами поле в колгоспі бо брали батьки, щоб я получила черпак баланди боялися щоб я не померла. Копаш цїлий день і получиш стакан квасолі. Була у нас сімя з 5 чоловік но ніхто не помер. Тато з братом ходили на заробітки. Строїлася вузькоколійка в Іванці. То що зароблять та приносили додому, а ми стояли в очередь за кінським м'ясом. Коні здихали з голоду як спомниш то мурашки по спині ходять, що таке пережили. А їсти їли, що підруки попадало. Всякі бур'яни, листя з дерев і те ходили перетрусювали

Помню спекла мама оладків з картопляної кожуре, що після них тільки рвоти були, бо воно було протівне і то чуть не забрали їх говорили, що ми хорошо живем.

Приходить літо то по полях всі бур'яни позбираєм і мишіюку перекотиполе щоб було, що на жорнах змолоти та якогось плицика спекти добавити в буряки стебла кукурудзяні товкли в ступі, різь дерев'яна. Як тільки той жолудок видержував.

А як страшно було по дорозі ходити вечером. Були такі, що закликали до себе наніч но утром уже його не було. У нас був сосід на зад нашої хати, жив удвох з жінкою і він її зарівав і з'їв. Сидорчук Тодось А друга сосідка Батрак Фидора двоїх стрибилла з світу. Свою сосідку зрослу дівчину, а другого мальчика. Цей мальчик жив коло свого дядька бо мати померла. Ішов увечері в майдану так називали там дітям їсти варили і не прийшов додому. Стали його шукати і найшли його зарізаного у теї Фидори баняк тушоного і повні ночови сирого. Я лічно була там і все це бачила. До чого ж пахуче м'ясо, що не можна передати і дуже біле. Так, що тут брехні немає ніякої, бо на свої очі все бачила. А то сестра брата зарізала мати дітей своїх їла а на базарах страшне було котлети ковбаси

все з людського м'яса. Скільки тоді у людей знаходили з людей трупів. А скільки цих братських мугил їздила підвода по під хати і забирала. Хто мертвий, хто, ще живий там чуть-Зчуть дихав, щоб другий раз за ним не їхати. У нас і досі живе чоловік який виліз із ями з-під мертвих. Тепер розказуєш своїм дітям, онукам, а вони невірять, що таке могло бути, тому, що вони счас цвітуть і ходити є в чому і їсти є що. А ми були голі, босі і голодні, бо наші батьки нічого не заробляли в колгоспі, а ще оставалися винні. Податки були, а платити нічим. День роблять, а цілу ніч гонить вкуток так раніше називали немає грошей цілу ніч будуть гонить то тікають наніч у город спати. Батько мій садив тютюн на городі то мала мама що носити кажний базар. Вторгує яку копійку тай на податок а для себе нічого

Як нагадаю в своє детство то коси дибом стають ідеш вшколу боса голодна вибачте тільки вошей повно. Візьмеш буряка печеного в рядняну торбу ідеш учитись яка та наука була. Тільки й думки, щоб наїстися. Ніколи

думали, щоб хліба наїстися, а січас усе є що їсти в чому ходити, шей гроші носять, та вже вік короткий бо вже 67 р.

Подивися які дітки січас счасливі. Все в них є. Цвітуть як мак як хочеться повернутися в детство та не можливо.

Ви пробачте, що не так написала може не грамотно. Уже голова не та і вже позабувалося і я ніколи нікуди не писала. А це думаю напишу може і моя строчка якась попаде в книжку. Його можна цілий зошит написати і 47-й рік тоже який голод був но тоді хоч людей не різали. Тоді більше спасалися від западної. У кого було яке барахло то їздили міняти в западну. А звідти привезуть якоїсь картошки, крупів там ще чого, а дуже голодающим варили на столові. Я варила дасть колгосп жита іду мелю на жорнах і зварю якусь баланду раз у день. Отак і піддержувала

Писала Ляховецька Агафія Арнапівна, Черкаська область, Тальнівський район, с. Лісове